

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

fra Retspolitisk Forening

vedrørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om den europæiske efterforskningskendelse i straffesager

Justitsministeriets sagsnummer 2010-305-0986

Der ses ikke nogen nærmere dokumentation eller argumentation for behovet for det fremsatte forslag fra de seks EU-landes side, som har fremlagt det. De fleste ved givetvis, at kriminaliteten i stigende omfang er grænseoverskridende, og at kriminalitetsbekæmpelsen så må følge trop, men der eksisterer allerede et udbredt samarbejde på dette område, både rent bilateralt og multilateralt, dels inden for INTERPOL og andre organisationer, dels på grundlag af diverse konventioner mv.

Det skal bestemt ikke afvises, at der bør ske forbedringer, herunder reduktion af de administrative og andre praktiske besværligheder, men det fortjener ifølge vores opfattelse nærmere at blive overvejet, om ikke en indsats herfor bør målrettes mere præcist. Et muligt argument for nærværende forslag i EU om, at det fremmer den europæiske integration, bør vægtes efter hver enkelts holdning til netop dét spørgsmål, idet vi i RPF i hvert fald må advare mod så at sige "at spænde" fremskridt i forebyggelsen og bekæmpelsen af kriminalitet "for den europæiske unionstankes vogn".

Forudsætningen for et vidtgående samarbejde på efterforskningens område er, at de involverede landes retssystemer mv., herunder deres retssikkerhedskrav, befinder sig på samme niveau med hensyn til "retfærdig rettergang" i begrebets videste betydning.

For EU-landenes vedkommende gælder, at de alle er tilsluttet Europarådet med Den europæiske Menneskerettighedskonvention og tilhørende protokoller og Den europæiske Menneskerettighedsdomstol. Ud fra den kendsgerning kan det siges, at man dermed har sikkerhed for, at de dér foreskrevne minimumsstandarder for "retfærdig rettergang" i den ovenfor angivne betydning respekteres.

Helt så enkel er problemstillingen imidlertid ikke. Det ses da også af det her fremlagte forslag, der til hver hovedregel om foretagelse af efterforskningsskridt af den ene eller anden art i ét land på vegne af et andet land opstiller en række undtagelser.

Noget helt specielt er - efter RPF's opfattelse - de efterforskningsskridt, der, som f.eks. indenretlige afhøringer af vidner og andre, kaldes anticiperet bevisførelse. Sådanne foranstaltninger skal ses i sammenhæng med princippet om bevisumiddelbarhed, dvs. at en bevisførelse under en straffesags hovedforhandling skal foregå for den ret, som afgør skyld- og i givet fald strafspørgsmålet, så dommerne selv kan danne sig deres eget umiddelbare indtryk af vidnerne og andre bevismidler.

Da der ved dette efterforskningsskridt, den indenretlige afhøring, jo også gælder det kontradiktoriske princip (adgang for såvel anklager og forsvarer (på den tiltaltes vegne) til at udspørge vidner) og princippet om, at den sigtede/tiltalte har krav på at overvære alle retsmøder i sagen, må der advares mod at indføre så store "lettelser" på området her, at der bliver tale om en slags automatik.

RPF kan således - omend af andre grunde - tilslutte sig den af Justitsministeriet skitserede holdning om, at Danmark ikke bør tage endelig stilling til forslaget på indeværende tidspunkt.

København, den 14. oktober 2010

Bjørn Elmquist
formand

Emil M. Jelstrup
sekretær